

שהרי לשיטתו אפילו אם נטמא ביום השלשים של סתם נזירות אינו סותר אלא שבעה, וכל שכן ביום המאה ואחד.

גמרא:

שנינו במשנה: מי שאמר הריני נזיר, ונטמא יום שלשים, סותר את הכל; רבי אליעזר אומר: אינו סותר אלא שבעה:

ב-טו ומפרשת הגמרא: כי קסבר רבי אליעזר "כל אחר מלאת" שבעה הוא סותר בלבד.

כלומר: לרב מתנא הסובר: סתם נזירות שלשים יום, הרי הוא סותר שבעה בלבד כי הוא ביום שאחר מלאת כיון שאנו אומרים בתחלתו "מקצת היום ככולו"; וחכמים סוברים שלענין סתירה אין אומרים "מקצת היום ככולו".

ולבר פדא שנסתיימה הנזירות ביום הכ"ט, סברת רבי אליעזר היא משום שהוא אחר מלאת, ואף חכמים מודים לו בזה, אלא שהם סוברים שמדרבנן סותר ביום השלשים, אטו מי שנזר נזירות מפורשת של שלשים יום ונטמא ביום השלשים שהוא סותר את הכל.

אבל כשאמר הריני נזיר שלשים יום, ונטמא ביום השלשים, סותר את הכל כמו ששנינו במשנה, ולא פליג רבי אליעזר, כיון דאמר "שלימין", כלומר: כיון שייתר בלשונו ואמר "שלשים יום" ולא היה צורך להוסיף כן, כי אף סתם נזירות היא שלשים יום, הרי זה כאילו אמר "שלימין" שלא יחול בהם דין "מקצת היום ככולו".

הריני נזיר מאה יום, ונטמא יום מאה סותר את הכל; רבי אליעזר אומר: אינו סותר אלא שלשים.

וכולא פירושא דמתניתין כדהוינן בה [כקושיות ותירוצי הגמרא לעיל בפרק ראשון] אליבא דבר פדא ורב מתנא. (1)

מתניתין:

מי שנזר והוא בבית הקברות, שקיבל עליו נזירות כשהוא טמא מן הקבר, [או שהיה טמא בשאר טומאת מת, ונזר], הרי הוא חלוק ממי שנטמא אחר שנזר, ואינו מביא קרבן טומאה לכשייטרה.

ואפילו אם היה שם [בבית הקברות, או שיצא משם ועדיין לא נטהר] שלשים יום שהוא

ב. לדעת בר פדא, הסובר שאף אם נטמא ביום שלשים אינו סותר אלא מדרבנן, גזרו כאן חכמים גזירה לגזירה, ומשום דאי לא הא לא קיימא הא.

1. להרמב"ם [בפירוש המשניות ובהלכות] שיטה אחרת — וכדבר מתנא שהלכה כמותו — בהבנת כמה פיסקאות מן המשנה, וכפי מה

שביאר שיטתו בחידושי מרן ר"ז הלוי הלכות נזירות פ"ד ה"א:
א. מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד, ואם גילח ליום שלשים, יצא, [וכפירוש התוספות], הריני נזיר שלשים יום אם גילח ליום שלשים לא יצא:

טעם החילוק הוא, משום שכשאמר "הריני נזיר" סתם, אומרים אנו ביום השלשים "מקצת